

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2024-043	Zaaknummer:	1711713
Onderwerp:	Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)		
Korte inhoud:	De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen versterken. Als gevolg van deze wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen aangepast worden. Voordat aan de raad gevraagd wordt toestemming te verlenen aan het college voor het wijzigen en ondertekenen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), wordt het ontwerpwijzigingsbesluit door het college voor zienswijze aan de raad voorgelegd. Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen. Verder wordt de raad in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het concept Instellingsbesluit Bestuurscommissies en zienswijze in te dienen bij de concept Bijdrageregeling van de VGGM. Voorgesteld wordt om geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.		

Datum B&W:	16 april 2024	Portefeuillehouder:	Burgemeester Renkema
-----------------------	----------------------	----------------------------	-----------------------------

Voorstel

1. Kennis te nemen van het ontwerpwijzigingsbesluit Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en daarbij geen zienswijze in te dienen;
2. Kennis te nemen van de concept Bijdrageregeling VGGM en daarbij geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van het concept Instellingsbesluit Bestuurscommissies en daarbij geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken;
4. Het bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden via bijgevoegde brief te informeren over dit raadsbesluit.

Inleiding

De belangrijkste aanleiding voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr) per 1 juli 2022. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen versterken. Daartoe worden de kaderstellende en controlerende rollen van gemeenteraden bij gemeenschappelijke regelingen versterkt. De wetswijziging biedt de gemeenteraad hiervoor een aantal aanpassingen en aanvullingen op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. Naast aanpassingen in de wettelijke bepalingen, is er ook gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een aantal artikelen te actualiseren en corrigeren.

Daarnaast is inhoud gegeven aan de bestuurlijke wens om twee bestuurscommissies te vormen: één voor veiligheid (bestaande uit burgemeesters) en één voor publieke gezondheid en ambulancezorg (bestaande uit wethouders).

Beoogd effect

Door het wijzigen en actualiseren van de gemeenschappelijke regeling VGGM wordt de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regeling versterkt en wordt voldaan aan de geldende wetgeving.

Argumenten

1.1 Met de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM wordt voldaan aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

Met de gewijzigde wet beoogt de wetgever de betrokkenheid van gemeenteraden bij het bestuur van een samenwerkingsverband te verbeteren. Zo introduceert de gewijzigde Wgr extra mogelijkheden en instrumenten voor raden om hun kaderstellende en controlerende rol beter in te vullen. Aangezien samenwerkingsverbanden verschillend van aard zijn, hebben gemeenschappelijke regelingen ruimte om de gewijzigde Wgr op een eigen manier toe te passen. De raden van deelnemende gemeenten bepalen hoe ze met de nieuwe mogelijkheden omgaan.

VGGM heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de wijziging van de regeling:

1. In de regeling worden zo min mogelijk teksten opgenomen die ook al staan in andere wet- en regelgeving, tenzij dit de leesbaarheid van de regeling niet ten goede komt. Wel kan de regeling verwijzingen bevatten naar deze wet- en regelgeving.
2. De nieuwe regeling is zodanig algemeen beschreven dat de regeling toekomstbestendig is en zo min mogelijk hoeft te worden gewijzigd.
3. De wijzigingen die betrekking hebben op het extra instrumentarium van raden zijn afgestemd met de contactpersonen namens griffiers en raadsleden. Hiertoe is in afstemming met griffiers in maart 2023 een tweetal bijeenkomsten georganiseerd. Dit om het nieuwe instrumentarium in relatie tot VGGM met de aanwezige raadsleden te bespreken.

Ten aanzien van de uitwerking van het nieuwe instrumentarium uit de gewijzigde Wgr heeft in maart 2023 ook een regionale bijeenkomst plaatsgevonden waarin met raadsleden is gesproken over de nadere uitwerking van het nieuw instrumentarium. In bijlage 3 wordt weergegeven hoe deze uitwerking is vormgegeven in de ontwerpregeling.

In artikel 32 zijn gewijzigde termijnen opgenomen als genoemd in de gewijzigde Wgr. Op verzoek van enkele gemeenten is dit artikel opgenomen dat de "algemene en financiële kaders" voor de begroting eerder worden aangeboden dan wettelijk is bepaald. Hierbij worden de raden in gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen.

1.2 Enkele omissies in de huidige gemeenschappelijke regeling worden gecorrigeerd.

Het betreft enkel technische aanpassingen.

1.3 De raad kan zienswijze meegeven over het ontwerp wijzigingsbesluit VGGM.

Alle bestaande regelingen moeten worden aangepast aan de geldende wettelijke bepalingen. Met de herziening van de gemeenschappelijke regeling VGGM wordt aan deze verplichting voldaan. Omdat deze wijziging tot doel heeft om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken, wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

2.1 De raad kan zienswijze meegegeven over de concept Bijdrageregeling VGGM.

Het algemeen bestuur van de VGGM stelt in een bijdrageregeling vast op welke wijze berekend wordt welke bijdrage de gemeenten verschuldigd zijn voor de uitvoering van de basistaken. Voordat het algemeen bestuur de bijdrageregeling bij unaniem besluit vaststelt, wordt deze ter zienswijze aan de raden voorgelegd.

De afgelopen jaren zijn (met instemming van colleges en raden) besluiten genomen die afwijken van het gestelde in het oorspronkelijke eerste lid van artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling. Met het oog op eventuele andere toekomstige besluiten is in de nieuwe regeling, middels artikel 33, vastgelegd dat de bijdrage van de gemeenten wordt vastgelegd in een bijdrageregeling. In deze regeling wordt de bekostiging in lijn met feitelijke situatie beschreven.

Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen.

3.1 Met de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling VGGM wordt voldaan aan de bestuurlijk wens om knelpunten in de governance aan te pakken.

Vanuit de colleges is de wens geuit een formele grondslag te regelen voor de huidige werkwijze binnen het Bestuurlijk Overleg Publieke Gezondheid, waarbij de wethouders Publieke Gezondheid als “opdrachtgevers” fungeren voor de GGD (en Veilig Thuis, maar dat is geen onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en blijft daardoor buiten beschouwing). Er is een juridische oplossing gevonden binnen het huidige construct VGGM, waarbij de bestuurscommissies binnen de wettelijke kaders zoveel mogelijk zélf kunnen besluiten over inhoudelijke vraagstukken op de verschillende beleidsdomeinen. Tegelijkertijd blijft de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid bij de burgemeesters in het Algemeen Bestuur.

Door niet één maar twee bestuurscommissie in te stellen (één voor veiligheid met burgemeesters, één voor gezondheid met wethouders) is zoveel mogelijk gelijkwaardigheid gecreëerd tussen de twee bestuurscommissies. De verwachting is dat de burgemeesters zeer goed in staat zijn om een onderscheid te maken tussen de twee rollen die zij hebben in het algemeen bestuur (focus op algemene en financiële kaders alsmede op toezichthoudende rol op VGGM als geheel als vertegenwoordiger van het college en verantwoordelijke om verantwoording aan raad en college af te leggen) en de bestuurscommissie veiligheid (collectief opdrachtgeverschap vanuit eigen gemeentelijke portefeuille t.a.v. taken brandweezorg en crisisbeheersing).

Bijlage 6 bevat het instellingsbesluit van beide bestuurscommissies.

4.1 Het bestuur van de VGGM wordt via bijgevoegde brief geïnformeerd over het raadsbesluit.

Hierdoor neemt het bestuur kennis van het standpunt van de raad.

Kanttekeningen

3.1 de raden komen niet verder op afstand door het instellen van twee bestuurscommissies.

Het is weliswaar juridisch denkbaar dat de raden verder op afstand komen doordat bevoegdheden van het algemeen bestuur gedelegeerd worden naar twee bestuurscommissies, maar in de dagelijkse praktijk zijn er geen voorbeelden denkbaar waarbij de raden een bepaalde vorm van democratische controle in de huidige situatie wél toepassen, die in de voorgestelde nieuwe governancestructuur niet meer toegepast zou kunnen worden. De eventuele zorg dat de raad verder op afstand wordt geplaatst door de introductie van twee bestuurscommissies is verminderd door in artikel 13 te expliciteren bij welke besluiten de raden een zienswijze kunnen uitbrengen. De zienswijzemogelijkheid is aanzienlijk verruimd. Om tegemoet te komen aan de geuite zorgen is het voorstelbaar om de feitelijke werking van de nieuwe governancestructuur na een jaar te evalueren, zodat op basis van de resultaten eventueel besloten kan worden de wijzigingen in governance geheel of gedeeltelijk terug te draaien.

Financiën

Het voorstel kent geen financiële consequenties.

Communicatie

Geen

Vervolg

Het dagelijks bestuur van de VGGM biedt het ontwerp wijzigingsbesluit voor zienswijze nu aan het college aan ten behoeve van een zienswijzeprocedure bij de raden. De reactietermijn voor de raden is wettelijk 8 weken. Gevraagd wordt de zienswijze bij voorkeur vóór 5 juni 2024 in te bieden. Dit geldt ook voor de reacties op het concept Instellingsbesluit bestuurscommissies en het concept Bijdrageregeling. Het dagelijks bestuur verwerkt de ontvangen zienswijzen in een voorstel aan het algemeen bestuur. Vervolgens biedt het dagelijks bestuur de eindversie van het ontwerp wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VGGM aan colleges aan ter vaststelling. Het college vraagt voorafgaand aan vaststelling toestemming aan de gemeenteraad. De wettelijke termijn voor deze toestemmingsprocedure is eveneens 8 weken. Hierna volgt het vaststellen van het wijzigingsbesluit door het college. Het is de bedoeling dat de gewijzigde gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2025 in werking treedt.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief zienswijze GR VGGM
2. Ontwerp wijzigingsbesluit GR
3. Algemene toelichting wijziging GR VGGM
4. Ontwerpregeling versie februari 2024
5. Artikelsgewijs overzicht wijziging GR VGGM
6. Concept instellingsbesluit bestuurscommissies
7. Concept bijdrageregeling
8. Conceptbrief aan het bestuur van de VGGM

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris, de burgemeester,

de heer drs. J.G. de Jager

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2024-043

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 16 april 2024

gelet op artikel 1, artikel 25, artikel 34 en artikel 34a van de Wet gemeenschappelijke regelingen

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van het ontwerpwijzigingsbesluit Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en daarbij geen zienswijze in te dienen;
2. Kennis te nemen van de concept Bijdrageregeling VGGM en daarbij geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van het concept Instellingsbesluit Bestuurscommissies en daarbij geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken;
4. Het bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden via bijgevoegde brief te informeren over dit raadsbesluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk 30 mei 2024,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA